

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndc/17/2025
Identifikačné číslo spisu:	5121209865
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:5121209865.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne B. G., narodenej XX. W. XXXX, Q., X.. Š.. Š. X, právne zastúpená advokátskou kanceláriou JANČI & Partners s. r. o., Liptovský Mikuláš, Belopotockého 720/2, IČO: 47 258 748, proti žalovanému V. Č., narodenom XX. R. XXXX, B., Ž. XXX/XX, o zaplatenie 17.000 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 17C/79/2021, o návrhu na prikázanie sporu, takto

rozhodol:

Návrhu žalovaného na prikázanie sporu vedeného na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 17C/79/2021 Okresnému Poprad n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. V spore strán je vedené konanie na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 17C/79/2021 o zaplatenie 17.000 eur s príslušenstvom. V priebehu konania podaním z 18. júla 2025 žalovaný navrhol prikázať vec na prejednanie Okresnému súde Poprad, z dôvodu, že žalovaný sa dlhodobo nachádza v V, v obvode Okresného súdu Poprad sa dlhodobo zdržiava aj žalobkyňa, v jeho obvode má trvalý pobyt aj hlavný svedok žalobkyne, tiež s poukazom že cesta právneho zástupcu žalobkyne je kratšia z jeho sídla na Okresný súd Poprad ako na Okresný súd Žilina a Okresný súd Žilina nebol/nie je/ nebude schopný vykonať ani jeden z navrhnutých dôkazov. Žalovaný zároveň 24. augusta 2025 doložil anonymizované uznesenie Okresného súdu Poprad, z ktorého malo vyplývať, žalobkyňa v prejednávacom spore je žalobkyňou 1/ aj v predložennom uznesení.

2. Žalobkyňa sa k podanému návrhu nevyjadrila.

3. Podľa § 39 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

4. Podľa čl. 6 ods. 1 a 2 Základných princípov CSP strany sporu majú rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany

okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. Súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Žilina a Okresnému súdu Poprad, posudzujúc opodstatnenosť návrhu na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti inému okresnému súdu dospel k záveru, že návrhu nie je možné vyhovieť.

6. Prikázanie (delegácia) z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka na zákonného sudcu zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. Prejednávanie a rozhodovanie vecí súdmi, ktoré sú na ich prejednanie vecne a i miestne príslušnými, je teda zákonom výslovne ustanoveným pravidlom a prípadné prikázanie určitej veci inému súdu, len výnimkou z takéhoto pravidla, ku ktorej uplatňovaniu treba pristupovať reštriktívne tak, aby bola zachovaná podstata, že sa jedná o výnimku a nie pravidlo.

7. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie veci inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie a rozhodnutie veci iným ako príslušným súdom. Úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov strán, pričom na pomery strany sporu, ktorá delegáciu navrhuje možno prihliadať, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ďalšiu stranu v spore. Rozhodne nie zanedbateľný význam pri posudzovaní existencie dôvodov pre delegáciu má samozrejme i stanovisko protistrany.

8. Vo všeobecnosti platí, že okolnosti spočívajúce v tom, že strana sporu musí prekonať medzi miestom svojho trvalého pobytu (bydliska) a sídlom vecne a miestne príslušného súdu väčšiu vzdialenosť a táto cesta k príslušnému súdu je pre ňu spojená s rôznymi organizačnými, finančnými, zdravotnými a inými problémami, sú okolnosťami bežnými a samy osebe neodôvodňujú prikázanie sporu inému súdu. Miesto pobytu niektorej zo strán sporu, ani jej schopnosť (spôsobilosť) zúčastniť sa osobne súdneho procesu, teda nie sú výnimočným dôvodom, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovenej príslušnosti súdu (porovnaj napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 9Ndc/4/2025, 6Ndc/13/2025, 3Ndc/10/2024, 6Ndc/26/2024).

9. Najvyšší súd po posúdení predloženého návrhu žalovaného na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti dospel k záveru, že nie je daná žiadna taká okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver, že by Okresný súd Poprad, prejednal vec hospodárnejšie a rýchlejšie. S dôrazom na to, že spor začal podaním žaloby v roku 2021, pričom medzičasom Okresný súd Žilina v danej veci raz rozhodol a Krajský súd Žilina na základe podaného odvolania vec zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Dôvody uvádzané žalovaným, že sa dlhodobo nachádza v V., že sa žalobkyňa alebo jej hlavný svedok dlhodobo nachádzajú v obvode Okresného súdu Poprad, ako aj to, že cesta právneho zástupcu žalobkyne by bola omnoho kratšia na Okresný súd Poprad ako na Okresný súd Žilina, príp. schopnosť vykonať navrhnuté dôkazy Okresným súdom Žilina, nezodpovedajú kritériám, ktoré by bolo možné relevantne zohľadniť pri prelomení práva sporových strán na zákonného sudcu a uvažovaní o prikázaní sporu inému súdu a to aj v konaní, ktoré už trvá niekoľko rokov a v danej veci bolo vydaných už viacero rozhodnutí. Uvedené dôvody nevykazujú charakter takej výnimčnosti, aby bolo možné návrhu vyhovieť. Problémy súvisiace s prekonávaním väčších vzdialeností, či vynaložením vyšších výdavkov za účelom dostavenia sa na vecne a miestne príslušný súd, sú vo všeobecnosti skôr bežné a sami osebe bez ďalšieho neodôvodňujú prikázanie sporu inému súdu. Strana má totiž právo zvoliť si v konaní zástupcu, ktorý je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP).

10. Najvyšší súd taktiež poukazuje na § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Súd zároveň môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti strane uložiť, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP).

11. Vzhľadom na uvedené dôvody najvyšší súd konštatuje, že nie sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, preto návrhu žalovaného nevyhovel.

12. Rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.